Ч. 181 (14.430). Львів, четвер 13. серпня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Арештування адвоката м-ра Ів. Зваруна.

Арештовані перед близько трьома тижнями збаражські адвокати д-р Іван Кульчицький і д-р Володимир Гамаль під замітом злочину зі статті 109 карного кодексу (ширення неправдивих вістей за кордоном з метою шкодити інтересам Польщі) сидять ще дальше у слідчій вязниці окружного суду в Тернополі. Прокураторські доходження вже покінчено і віцепрокуратор Венцковський передав справу окружному слідчому судді Копиті в Тернополі, який веде вже формальне карне слідство проти д-ра Ів. Кульчицького і тов. в напрямі злочину зі ст. 109 к.к. до Sygn. Akt S. 107/36.

Не скінчилося на арештуванні згаданих двох адвокатів зі Збаража за виготовлення відозви іменем Укр. Нар. Дому в Збаражі до американсько-української преси у збіркових цілях. Дня 26. липня ц. р. придержано теж адвоката з Нового Села в Збаражчині, м-ра Івана Зваруна під замітом сповнення разом з д-ром Ів. Кульчицьким в характері секретаря Укр. Нар. Дому в Збаражі повищого злочину і відставлено до Збаража, де після кількагодинного придержання на поліції його переслухано і випущено на волю. М-р Зварун ще як адвокатський аплікант в Збаражі був в рр. 1929 до 1932 секретарем виділу Укр. Нар. Дому і в 1931 р. на спілку з д-ром Ів. Кульчицьким мали зредагувати одну збіркову відозву до Америки, у якій прокуратура доглянулася знамен злочину зі ст. 109 к. к. Проти м-ра Зваруна уведено карно-судове слідство і покликано його до слідчого судді в Тернополі в характері обвинуваченого. По приїзді до Тернополя був м-р Зварун у посла д-ра Ст. Барана і по конференції з ним явився у слідчого судді Копита, котрий зарядив над ним слідчий арешт і велів відставити його до вязниці. Проти слідчого арешту зголосив адвокат Зварун зажалення.

Довідуємося в останній хвилині, що зажалення взяли під увагу і м-ра Зваруна випущено на волю. Слідство йде дальше.

В Барсельоні розстріляли двох ґенералів.

БАРСЕЛЬОНА, 12. 8. ПАТ. На воєннім кораблі „Уругвай" воєнний суд засудив учора ґенералів Ґодеда і Буріеля за те, що на чолі численних старшин брали участь в останньому повстанні у Барсельоні. Ґен. Ґодед прийшов на розправу в однострою, ґен. Буріель в цивільному одязі. На розправі було кількох журналістів членів „червоної міліції" і моряки. Судові проводив полк. Вена; прокуратор закидав обом ґенералам бунт проти републики. Оба підсудні ґенерали заявили, що повстання не було звернене проти републики, лише проти анархії. Суд засудив обох ґенералів на кару смерти. Їх розстріляли нині рано в год. 6,20 на форті Монт Хуїх.

Пімста за розстріляних ґенералів.

ЛІССАБОНА, 12. 8. ПАТ. Портуґальський радіоклюб подає: Повстанчий уряд у Бурґос наважe розстріляти всіх старшин урядових військ, які є або попадуть до неволі, якщо мадридський уряд допустить до виконання присуду смерти проти обох ґенералів.

Наступ повстанців.

АНДЕ, 12. 8. ПАТ. Вчора в год. 20,30 чути було голосні вибухи. Виявилося, що артилерія повстанців бомбардувала форт Ґвадалюпе і довела до експльозії. Пізним вечором на побережі Ірун дійшло до стрілянини, яка тягнулася довший час з перервами.

РОЗБИЛИ СИЛЬНУ КОЛЬОНУ УРЯДОВИХ ВІЙСЬК.

ЛІССАБОНА, 12. 8. ПАТ. Колюмна урядових військ, яка йшла з Мадриду на допомогу відділам міліції у Бадахос, в половині дороги під Мерідою стрінулась з кольоною повстанців під проводом полк. Кастехон, зложеної з вояків чужоземної леґії і мароканців. По кількагодиннім завзятім бою повстанці розбили урядові війська, які в неладі відступили, залишаючи 350 убитих, багато панцирних самоходів і велику скількість зброї та муніції. Ця битва уможливить швидше заняти повстанцям м. Бадахос, де відділи міліції відчувають недостачу муніції і зброї. Вислані мадридські війська не дійшли з допомогою.

БУРҐОС, 12. 8. ПАТ. Комунікат головної кватири північної армії подає, що вчора була оживлена акція на фронті Ґвадарама. На фронті Сомосієрра був спокій. Кольони повстанців заняли північну провінцію Кіпускоа і м. Тольосу, де знайшли члена цивільної ґвардії, привязаного до скорострілу. Перед відступом урядові війська розстріляли 14 нотаблів. По заятті м. Тольоси сподіються упадку м. Сан Себастіян. Кольони з Бурґос перемогли у Бельхіте. Повстанці у Ґалісії посуваються наперед не зважаючи на спротив противника. Полуднева армія розвиває свою акцію з Андалюзії на схід, а з Естрамадури на північ.

УРЯДОВА ФЛЬОТА БОМБАРДУЄ ПОЛУДНЕВІ МІСТА.

ЛЬОНДОН, 12. 8. ПАТ. Райтер повідомляє з Ґібральтару: Два урядові воєнні кораблі бомбардували інтенсивно форт повстанців на полудневім побережжі Тарифу. Три літаки скидали бомби на ріжні будинки, але здається не трапили. Вчора пополудні в Ля Лінеа висіло 1.000 мароканських вояків з артилерією. 10.000 урядова армія вийшла з Маляги, щоб заатакувати Ля Лінеа.

АРҐЕНТИНСЬКИЙ АМБАСАДОР ПОКИНУВ МАДРИД.

ПАРИЖ, 12. 8. ПАТ. Арґентинський амбасадор Ґарсія Мансі приїхав з персоналом амбасади до Сан Жан де Люї.

СЕВІЛЛЯ ПЕРЕПОВНЕНА ЛІТАКАМИ.

ЛІССАБОНА, 12. 8. ПАТ. Летун комунікаційного літака на шляху Ліссабона—Севілля заявив кореспондентові Райтера, що тепер на летовищі у Севіллі є так багато літаків, що нема місця, щоб осісти.

ЩОДНЯ КРІЗА В УРЯДІ.

БАРСЕЛЬОНА, 12. 8. ПАТ. Ґенеральний комісар безпеки у Барсельоні Ескофет подався до димісії; на його місце прийшов комендант штурмових відділів Ґомес

РОЗСТРІЛИ БЕЗ КІНЦЯ.

ПЕРПІНЯН, 12. 8. ПАТ. У Барсельоні власники фабрик і взагалі багаті люди ходять перебрані за робітників. При дорозі, яка веде з Барсельони до клюбу Рабассада, де грають в ґольфа, якого членами є головно англійці та багаті еспанці, панують страшні грабежі і вбивства.

Ґен. Ґамелен у Варшаві.

Львів, 12. серпня 1936.

Саме, коли пишемо ці рядки, на головному двірці у Варшаві зібрались напевно найвищі представники польського військового і політичного світа, щоб привитати з приїздом шефа французького ґенерального штабу, фактичного вожда французької армії, ґен. Ґамелена. Ці відвідини, обраховані на цілих 4 чи пять днів, стали, як видно з голосів чужинецької преси, справжньою міжнародньою сензацією. Офіціяльно зветься, що візита ґен. Ґамелена має чисто куртуазійний характер, що ґен. Ґамелен приїжджає тільки як делегат союзницької армії на „свято польського вояка", визначене з нагоди роковин перемоги під Варшавою, та що ці відвідини (в офіціяльному комунікаті виразно підкреслено це) не мають ніякого політичного значіння. Одначе, відома річ, прилюдна опінія, ставиться завжди до всіх офіціяльних комунікатів дуже скептично і не бракує навіть теорії, що офіціяльні комунікати бувають редаговані в той спосіб, щоб подавати правду через її заперечення. У даному випадку людей цікавить одно: чи і наскільки відвідини ґен. Ґамелена у Варшаві та заповіджена ревізита ґен. Ридза Сміґлого у Парижі означають якусь зміну польської закордонної політики?

Очевидно, що всі міркування на цю тему можуть обертатись тільки у сфері гіпотез, опертих частинно на пригадці дотеперішних фактів, частинно на — льоґіці нинішньої міжнародньої ситуації. Дотеперішні факти такі, що справді шляхи Франції і Польщі в останніх роках помітно розходились. Нічого пригадувати відомі речі: боротьбу марш. Пілсудського за усамостійнення польської політики, щоб вона не стояла в тіні чужинецьких інтересів, тільки була вислoвом власної державної рації. У живій памяті ще ті прикрі слова, які падали з тої нагоди з обох сторін польської і французької: обидва союзники, які взаємно добре себе знали, сказали собі тоді голосно стільки правди в очі, що й сам союз почав набірати познак форми без змісту. Франція, тремтючи за свою геґемонію на европейському суходолі та вірно зберігаючи політику окружування Німеччини вінком своїх союзників, не рахувалась з інтересами Польщі, яка не могла вічно витривати у ролі протинімецького жандарма — з російсько-совітським жандармом за спиною. Коли Польща на власну руку забезпечила собі бодай на 10 літ спокій від Німеччини, Франція не гаялась заступити її місце Совітами. Відома історія проекту східного пакту, що довела вкінці до франко-совітського і чесько-совітського союзу. Повстала така парадоксальна ситуація, що найстарший і ніби завжди ще істнуючий французький союзник впровадив на Закарпаття совітських старшин та найбільший натиск робив і робить на другого польського союзника, Румунію, щоб дала дозвіл на перемарш совітських військ крізь свою територію, іншими словами, щоб створила найбільшу небезпеку не тільки для середньої Европи, але й у першу чергу — для „союзницької" Польщі.

Приязнь, а не підлеглість, співпраця, а не сліпий послух, — ці престіжеві засади устійнив марш. Пілсудський у відношенні до Франції, підносячи справді вартість Польщі як самостійного міжнародньо-політичного чинника. Після смерти

Пілсудського ті засади залишились незмінними і
не змінилася закордонна політика Польщі веде-
на тою самою людиною, яка від самого початку
свого урядування стрічалась на паризькому грун-
ті з найбільшою нехіттю. Наближення Польщі до
Німеччини, Італії й Угорщини дістало в останньо-
му часі моральну апробату у розвитку подій у
західній Европі, головнож у самій Франції та по-
декуди й Еспанії. Коли далека Франція стоїть
сьогодні безпосередньо перед небезпекою найгір-
шого внутрішнього потрясення, як прямого на-
слідку приязни з Совітами, коли половина фран-
цуського громадянства мусить кричати на алярм
з приводу большевизації всього французько-
го народнього вчительства, — Польща мо-
же переконливо покликуватись на ті рожеві ви-
гляди, які чекалиб її, колиб вона дозволила собі
на таку приязнь зі своїм найближчим східним су-
сідом. Чи це значить, що Польща малаб рішуче й
остаточно відвернутись від Франції та піти „на
цілого" на політику союзу з Німеччиною?

Очевидно, що це нісенітниця. Міжнародні
відносини не признають штивних, цупких, форм.
Нинішня міжнародня ситуація виявляє теж ли-
томі плинкі елементи. Чи можна вже остаточно
казати про якісь виразні фронти, напр. про і про-
тисовітський фронт? Чи можна нині казати вже
про остаточну розвязку франко-німецького спо-
ру, про остаточну злагоду між Італією і Англією,
про те місце, яке в Европі займе Німеччина, про
виясвену ситуацію у східній, середній і західній
Европі?! Скрізь існує ще хаос, всюди ще мож-
ливі найдальші зміни. Вкінці: чи місце Франції
у міжнародній конфіґурації теж уже остаточно
визначене? Як це давно, коли п. Ляваль виразно
саботував політику свого попередника, п. Барту,
і ставився з найбільшою нехіттю до порад спіре-
ти долю Франції на приязні з Совітами?

І коли сьогодні до Варшави приїзжає шеф
французької армії, то це далеко не значить, що
приїзжає речник просовітського фронту та реч-
ник протинімецького обруча. У якійсь польській
ґазеті вичитали ми фразу „...військові себе краще
розуміють, ніж політики..." Нема сумніву, що
розмови між командантами двох великих армій
будуть ведені іншою мовою, ніж кулюарні розмови
женевських дипльоматів. Нема сумніву, що ці
розмови не можуть не мати політичного значіння,
передусім з уваги на особу польського господаря,
який є нині у Польщі першою особою не тільки
в армії. Не дармо приймав теж ґен. Ґамелена пе-
ред його відїздом з Парижа міністр закордонних
справ Дельбос. Кажуть, що вже Дельбос і Блюм
це не те саме, — тим більше можна припускати,
що не є те саме Блюм і — ґен. Ґамелен. Саме кіль-
ка днів тому широким відгомоном пролунала стат-
тя у „Фіґаро" про настрої у французькій армії:
і без тієї статті всім було відомо, що з одного боку
совітський союзник найпершою своєю місією вва-
жає здобути впливи серед французької армії, та
що з другого боку це йому не дуже вдається і що
передусім французький старшинський корпус на-
стільки патріотичний, що комбінації „людового
фронту" абсолютно до нього неприступні. Здаєть-
ся, що й ці внутрішні французькі відносини теж
треба брати під увагу при підході до оцінки зна-
чіння подорожі французького ґенерала до Вар-
шави.

Зрештою, це не перша така подорож. Правда,
марш. Фош приїздив ще у 1923 році при цілком
іншій ситуації. Але член найвищої військової ра-
ди у Франції ґен. Дебеней був у Польщі у 1934
році, а на похороні марш. Пілсудського був марш.
Петен і теж провадив якісь розмови. Приїздив
теж неоднократно ґен. Ґерінґ. Чи можна тверди-
ти, що котрась із тих подорожей була зворотною
точкою у відносинах даних двох держав, Польщі
і Франції та Польщі й Німеччини? Треба буде
довгого часу, щоб могти ствердити політичні на-
слідки подорожі ґен. Ґамелена. В кожному разі
не бачимо познак, які казали би вже тепер ро-
бити з цієї подорожі сензацію на експорт. Можна
тільки обмежитись до вислову побажання, щоб
варшавські розмови двох високих військових до-
стойників причинились до зясування і устійнен-
ня погляду, що найбільшим ворогом і Польщі і
Франції і всього світа християнської культури
є східний сусід Польщі, нинішній французький
союзник.

І можна побажати собі та всьому культурно-
му світові, щоби ті два військові достойники, які
в неділю прийматимуть ревію військ з нагоди ро-
ковин перемоги над большевиками під Варша-
вою, брали також участь у перегляді другого та
остаточного розгрому російсько-большевицького
імперіялізму. *ік.*

Зміна становища російської еміґрації до большевиків.

З брошури п. н. „СССР — дійсність", яку видав варшавський квартальник „Всхуд", подаємо в перекладі ті цікаві уступи, які зясовують суттєві зміни у відношенні російської еміґрації до большевиків, додаючи тільки орієнтаційні наголовки. — Прим. Ред.

СМЕНОВЕХОВСТВО — ПЕРШИМ УСПІХОМ БОЛЬШЕВИКІВ.

До проблеми совітської „батьківщини" варто докинути декілька слів, які зясовують ідеольогічну еволюцію деякої частини російської еміґрації, бо ця совітська „батьківщина" є одним з перших поважних точок перехрещення ідеольогічних ліній: російської еміґрації — з одного боку і Совітів — з другого. Загально відомо, що величезна частина російської еміґрації (подібно зрештою, як і велика частина західно-европейської опінії) підлягла спокусі „великодержавно-національної політики" Літвінова зокрема, большевиків взагалі.

Цей процес почався між російською еміґрацією не від нині. Інстинктовно відчуваючи вагу панівного національ-московського чинника у комплексі большевизму, еміґрація віддавна зраджувала тенденції до ідеольогічного обєднання „Росії" і „большевизму" в одну, менше-більше органічну цілість. Тому в роках 1922-23 повстав між національно сильнішою частиною еміґрації „сменовеховський" рух, який у наслідку довів до повороту цілої групи визначних еміґрантів до краю (письменник А. Толстой, учений Устрягов, адвокат Бобрищев, Пушкін та інші).

ЕВРАЗІЙСТВО — НОВА ІДЕОЛЬОҐІЯ

Пізніше між найвищою частиною інтеліґенції „всеросійського" типу повстав голосний „евразійський" рух. Свій вершок він осягнув коло 1928-29 р., коли большевики почали його майже отверто піддержувати (часопис „Евразія"). Якщо цей рух не причинився до масового повороту еміґрантів (вернувся між іншими критик і колишній лектор російської літератури в університеті в Оксфорді — кн. Д. Святополк-Мірський), то проте здобув багатьох ентузіястів евразійської ідеольоґії. Майже всі ідеольоґи цього руху перебувають на еміґрації (кн. Трубецкой, проф. Г. Вернадський, проф. В. Фльорінський та офіційний репрезентант руху — П. Савіцький) і поглиблюють цю ідеольоґію завчасу на **універсальну** (на випадок упадку большевиків у СССР) ідеольоґію російського імперіялізму, ширшої, ніж дотеперішнє „православіе", „панславізм" або „комунізм".

Ґенеза всіх спроб російської еміґрації у напрямі ідеольоґічної згоди з теперішньою дійсністю в СССР. була менше або більше **романтична**. Основою цих прямувань було живе почування патріотизму (Трубецкой) або просто московського націоналізму (Толстой), хоч ідеольоґію евразійства створили росіяни **українського походження** (Сувчінський і Савіцький).

Зате осторожну, раціонально-повільну, але не менше послідовну еволюцію в цьому напрямі почала віднедавна переживати ліберально-демократична частина російської еміґрації.

Треба признати, що в цій еволюції в останніх кількох роках зайшла вона дуже далеко. Символом тієї частини еміґрації та її ідеольоґічної еволюції є П. Мілюков та орґан, який він видає у Парижі до спілки з деякими представниками тієї частини російського жидівства, яка опинилася на еміґрації.

Тому між позитивно-наставленою і безсумніву дуже впливовою ліберально-демократичною частиною російської еміґрації, совітський „трік" з „батьківщиною" мав надзвичайно велике, майже вирішне значіння. Від того часу орґан П. Мілюкова „Последнія Новості" виразно переходить на становище свого роду „леґальної совітофільської опозиції".

СИНТЕЗА БОЛЬШЕВИЗМУ І МОСКОВСЬКОГО НАЦІОНАЛІЗМУ.

Від кількох років істнує теж у Парижі, між російською еміґрацією т. зв. „союз младороссов". Є це по-евразійська група, яка змагає у своїй ідеольоґічній діяльности до синтези большевизму і „націоналізму" (старо-російського) „ленінізму" і „столипінізму". У своїй практичній діяльности ця група основно наслідує совітські форми пропаґанди, організації, включно аж до термінів і назв. „Вожд младороссов" називається Казем-Бек, його заступник — Єліта-Велічковський, решта младоросського штабу складається теж менше-більше з таксамо „корінних" росіян.

Слушно міркуючи, що цей або інший царизм є єдиною можливою формою влади в Росії, младоросси хитаються зі своєю симпатією між Сталіном та еміґрантом, великим князем Кирилом, найстаршим з живучих Романових, тим самим, який перший у 1917 р. причіпив собі червону кокарду і який в офіційнім орґані младороссов „Младоросская Іскра" оголошує свої „манiфести" як цар in partibus. Слід теж підкреслити, що цей орґан робить враження типового совітського орґану: те саме „ударнічество", „пляновость", „ліцом к родіне" і т. п.

ЗА ЦІЛІСТЬ РОСІЇ І МОГУЧІСТЬ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ.

Отже після підписання союзу між Францією та СССР, організація младороссов офіційно звернулася до французької публичної опінії з почуваннями живого вдоволення, яке відчувають російські націоналісти у звязку з підписанням договору", що **„є лише відновленням старого приятельства між французьким та російським народом"**. Ця заява викликала протест невеликої частини російської інтеліґенції, ворожої до большевиків і живий відгук величезної частини еміґрації на чолі з Мілюковим, яка менше або більше симпатизує з СССР та піддержує большевиків віддавна як „фактичний уряд дійсної Росії".

Але на цьому не скінчилося.

У французькому щоденнику „Тан" (14. червня 1935) появився звіт зі сходин „одного гуртку" російських еміґрантів, в яких брав участь кн. Кирило і відомий з афери Распутіна кн. Дмитро Павлович. Перший з Романових заявив, що „піддтримує організацію молодих росіян", яка є „партією младороссов". Зате другий (кн. Дмитро) висловився більше конкретно. Він заявив дослівно ось що (спростування дотепер не було): „Наш патріотизм не є лише патріотизмом минувшини, але також **теперішности. Цей патріотизм каже нам любити батьківщину незалежно від її політичного устрою. Погром червоної армії не лише не доведе до відродження нашої батьківщини, але завдасть страшний удар Росії та її національній чести".**

Таке святочне признання для Сталіна як царя, посилають з еміґрації репрезентанти династії Романових. Але і СССР не лишається довжним: влада червоного царя робить відповідну міну до заступників білого царя.

ПЕРЕХІД НА ПОЗИЦІЇ ЦАРСЬКИХ БЮРОКРАТІВ.

Наслідник Кірова, теперішній ленінградський ґубернатор Жданов у своїй промові до партійного активу дня 14. червня 1935 р. (що за збіг обставин!) витягаючи висновки з убивства Кірова висловив таку сензаційну думку:

„Ворожі елементи, які користають з короткозорости комуністів, безкарно затроюють свідомість нашої молоді... До чого це доводить, що наша молодь знає краще Желябових, Рисакових і Перовських, ніж героїв, яких висуває комуністична партія". („Правда" з 19. червня 1935 р.).

І далі Жданов ще раз підніс алярм проти „традицій Желябових, Рисакових і Перовських" проти прихильників політичного терору".

Якщо пригадаємо собі, що вище згадані прізвища належать до найвизначніших терористів колишньої Росії, вбивників царя Олександра II, що ці прізвища ще донедавна вимовляли достойники СССР з найбільшою пошаною і побожністю („святі революційні мученики") — зрозуміємо **розмах і темпо відновлення Росії в теперішнім СССР.**

„Комуністичний" цикль замикається „з обох боків". Віднова давньої Росії у відповідно тепершому виданні хочби не на довго (буде це зві

жати, річ природна не лише від СССР), це є че[illegible] реального [illegible], як це може видаватися віруючим у соціялізм.

Одначе все слід підкреслити такий факт:

В „Ізвестіях" з 3. липня 1935 р. поміщено звіт зі засідання Совнаркому, в якому між іншим читаємо: „Совітська влада приступає до **передачі грунтів** колхозам на безречинцеве, себто **вічне** користування. Хліборобські органи СССР, перед видачею колхозам відповідних державних актів, переведуть необхідну комасацію та мірничі праці, щоб устійнити межі і простори рільничих „артелей" (сік!).

Залишаємо цей документ без коментарів, бо його значіння, змисл, а в першу чергу відвічно московська „фільософія" (земля належить до держави, чи пак до „Бога і царя", „цар обдаровує", а людина є безправним числом у господарській системі державного маєтку) — вимагала би ще одної статті.

В кожному випадку ця „земельна реформа" совітського уряду є **велитенським** кроком (назад!) до віднови царської Росії під поволокою комуністичного СССР".

—o—

Одно пополудне на Олімпіяді.

Може хочете знати, як виглядає одно пополудне в стадіоні?

Нині, в неділю 9. VIII. тривали змагання від 3-тої до 7.15.

Головною точкою програми був маратонський біг, на спомин грецького жовніра, що біг сповістити про перемогу греків над персами, передав вістку в Атенах і впав мертвий з перетомлення. Маратон — це біг на 42 кільометри 195 метрів, по визначеній передтим дорозі, через Груневальдський ліс, там і з поворотом.

Точно в 3-тій год. вибігають змагуни 28-ох народів. Кожний зазначив в одязі барви своєї держави, а крім цього має на плечах білий платок з чорним числом.

Коли 57-ох молодих жилавих людей біжить битою дорогою берегом озера, опісля асфальтовим шляхом автомобілевої дороги, крізь сосновий ліс, у стадіоні відбуваються інші змагання. Вісімнацять дівчат від 13-ох народів змагаються в скоці увисочінь. Ці змагання в скоці тривають дві години і двацять хвилин, бо кожне дівча має право до 3-ох скоків, а жердку підносить прислуга від 1.40 м. висоти до 1.62 м. по 10, по 5 і по 2 цм. після вказівки суддів, які в числі 10-ох, у білих одягах оцінюють розбіг, перескок і зіскок.

Рівночасно відбуваються біги на шляху довкола зеленого майдану. Темно-жовтий шлях поділений білими пругами на шість стежок, так що побіч себе може бігти шість бігунів. Судді визначують жеребом стежки для учасників бігу.

В годині 3.15 розмістились до розставного бігу Аргентина, Німеччина, Голяндія, Америка, Італія і Канада. Кожна держава по 4 бігуни — кожний бігун має перебігти 100 м. і подати слідуючому короткий ціпок. Цілий шлях довкола зеленого майдану має 400 м.

Голос із голосника проголошує число шляху, імя держави, число й імя кожної штафети. В американськім гуртку були студенти-мурини, що вже в попередніх бігах всіх перегнали. І тепер перемогла американська дружина. Чотирьох американців передало ціпок на просторі 400 м. у 39 секундах і вісім десятих секунди. Дотеперішній рекорд на цей простір був кругло 40 секунд.

По бізі оголошує голосник порядок, у якім бігуни прибігли до цілі; Америка, Італія, Німеччина, Аргентина, Канада. Уневажнено Голяндію. За кілька хвилин подав голосник час бігу кожного гуртка. Канада, як остання потребувала 42 і 7 десятих секунди.

В год. 3.30 уставились дівчата до розставного бігу, по чотири учасниці від Англії, Італії, Америки, Німеччини, Канади, Голяндії. Віддаль така сама як у мужчин — 400 м. Німецькі дівчата випередили всіх інших. Третя була дуже швидка, колиж передавала ціпок четвертій, передача не вдалась. Ціпок впав на землю. Перша прибігла Америка, опісля Англія, Канада, Італія, Голяндія. Час Америки — 46 секунд 9 десятих сек. Вже передтим трапилась подібна пригода мужчинам при розставнім бігу. Голяндці пустили ціпок на землю і згубили біг.

Година 15.45. Мужчини уставляються до розставного бігу. Кожний гурток складається з 4 людей, кожний учасник має перебігти 400 м. це є цілий майдан довкола.

На шістьох стежках темно-жовтого шляху уставляються бігуни Швеції, Німеччини, Мадярщини, Америки, Канади і Англії, це порядок від середини площі до краю. Високий, плечистий суддя в довгім білім плащі, Мілєр дає знак вистрілом із електричної пістолі і змагуни, що пригнулись з опертими до землі руками до вибігу, кидаються вперед. Першою є Англія в часі 3-ох мінут і 9 секунд. Останньою є Мадярщина. Бігуни перебігають на стежку від середини майдану, щоби заощадити собі дороги.

А між тим скоки жінок відбуваються далі. Звинністю відзначається струнко збудована англійка, русява, в білім светері з червоною і синьою пругою впоперек. без рукавів, в червоних коротких штанцях. Лунали оклики англійців, що сиділи на ліво. Глянула на них і піднесла рамя і усміхнулась. Замовкли, щоби не перешкоджувати, бо скок вимагає великого нервового напруження. Треба знати відки розбігтись, треба відчути інстинктовно де відбитись.

Легко, з незвичайною принадою, скакала француженка, чорнявка, в коротенькім синім одязі. Із сильним розмахом у рухах скакала німкиня ч. 858. З очевидною напругою повторяла скоки на тій самій височині мадярка в білім одязі з червоною стяжкою довкола голови. Вони чотири залишились з 18 учасниць, які відпадали в міру цього, коли поперечка на скочні підносилась чим раз вище до 1.60 м. При останнім скоці вирішили судді, що всі три осягають висоту 1.60 м., однак золоту медалю признали мадярці, срібну англійці, бронзову німці.

В часі скоків дівчат і в перервах між розставними бігами оголошували з голосника „славу переможців" в цих галузях змагу, які вже закінчили змагання. Це відбувається так: Голосник оголошує: Відзначування переможців! З перегонах канадійських човнів на двох веслярів, переможці: Чехословаччина, Канада, Австрія".

Всі три уставляються на підвищенню, перед степеницею влади. Три біло одягнені пані і два мужчини із олімпійського комітету подають їм руку і вручають медалі. Перший переможець одержує ще вазон з малим дубом, що його повезе до своєї батьківщини і посадить на своїй землі. Орхестра грає національний гимн першого переможця. Стотисячна публика стоїть цілий час відзначування і підносить на привіт праве рамя скісно вгору.

Таких відзначень відбулось нині для переможців у веслованню аж вісім. Крім цього відзначили ще переможців бігу і скоків. В стадіоні відграли гимни: австрійський, чеський, шведський, канадійський, мадярський, американський і німецький. У веслованню добули чехи дві золоті медалі, Австрія три золоті медалі, Німеччина дві, Канада одну.

Голосник подає стан маратонського бігу поза стадіоном: по кільометрах 4, 6, 8, 10, 12, 18, 21, 28, 31, 39. Глядачі дивились на змагання в стадіоні, брали участь у звеличуванні переможців, читали їх імена й осяги на великій скляній таблиці і слухали з захопленням звітів із маратонського бігу. Голосник подавав все перших десять бігунів. На переді біг аргентинець, за ним португалець, англієць, японець, американець і т. д.

На велике здивування видців наперед висунувся японець Сон, за ним видержав англієць Гарпер, а третим був японець Нан.

Перший, японець Сон, вбіг на стадіон в 5.31 год., а перебіг простір 42.195 м. в часі 2 годин 29 мінут 19 секунд і 2 десятих секунди. Це новий світовий рекорд.

Заки дівчата скінчили скоки і заки прибув перший бігун з маратонського бігу, увійшли на стадіон точно в год. 5. відділи до руханки і розмістились довкола зеленої мурави.

Скоки дівчат і прихід маратонських бігунів набрав незвичайно празничного вигляду. Чотири тисячі руховиків взяли участь у звеличанню переможців Маратону, опісля відбули вправи, що тривали 45 хвилин. Були це свобідні вправи мужчин, жіноцтва і вправи на німецьких приладах. Коли вбігав перший маратонський бігун, вежі кидали вже тіни на майдан і сонце освічувало лагідним блиском великанський стадіон із стотисячною товпою, яка пережила нині могутні враження змагань і перемоги. Вправи закінчились хороводом жіноцтва у довгих білих сукнях з німецькими прапорами в руках.

Берлін, **Іван Боберський.**

*

ОЛІМПІЙСЬКІ ВИСЛІДИ.

ПЕРУ ВІДСТУПИЛО!

Перу відступило з приводу уневажнення змагань із Австрією від дальших змагань у копаним мячі і від дальшої участи в ігрищах. Президент міжнародного олімпійського комітету заявив, що міжнародній комітет не мав ніякого впливу на рішення в справі Перу. Подібну заяву зложив і німецький олімпійський комітет, що ствердив, що він займається тільки технічною сторінкою Олімпіяди, а справу уневажнення змагань Перу вирішила міжнародна технічна комісія Футболевої Федерації і що німці ніякого впливу на це рішення не мали, бо німцям, очевидно, залежало, щоб Олімпіяда відбулася без ніяких інцидентів. Комунікат міжнародньої федерації копаного мяча подає, що слідство в справі змагань Австрія — Перу відбулося внаслідок протесту Австрії. Слідство виказало, що змагання велися у справді ненормальних умовинах, зокрема по продовженню змагань.

ЗАЯВА ПЕРУ.

Представники Перу висказують здивування з приводу уневажнення змагань без оправданих причин. За те, що один із глядачів копнув австрійського змагуна, не повинна рішуче відповідати дружина Перу, що поводилася на грищі зовсім правильно і теж правильно змагання виграла, тільки за лад на грищі повинні відповідати організатори і впорядчики, а в ніякім випадку дружина Перу.

ПРОТИНІМЕЦЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ В ПЕРУ.

Рішення олімпійського комітету в справі уневажнення змагань Австрія — Перу, викликало в Лімі та інших містах Перу сильне негодування та огірчення на німців. В Лімі відбулися великі протестаційні віча і маніфестаційні походи на головних вулицях міста. Шкільна молодь перервала науку, а портові робітники проголосили бойкот німецьких кораблів. В німецькім і австрійськім консуляті повибивали вікна, а з будинку австрійського консуляту здерли олімпійський прапор.

ПЛАВАННЯ.

Передбіги 100 м. жінок (горілиць).

1. передбіг: 1) Сенф (Гол.) 1:16,6 сек. (нов. рекорд) 2) Брунштрем (Данія).

2. передбіг: 1) Бріджес (Ам.) 1·19,2 сек. 2) Кіркместер (Гол.).

3. передбіг: 1) Мартрідж (Амер.) 1:21,0 сек. 2) Мастенбрек (Гол.).

400 м. мужчин (довільний стиль)

1. межибіг: 1) Ута (Японія) 4:48,4 сек. 2) Флянаган (Америка) 4:56,4 сек.

2. межибіг: 1) Медіка (Ам.) і Негаші (Японія) в рівнім часі 4:48,2 сек.

Скоки.

Олімпійське мистецтво у плавацьких скоках добув американець Дігенер перед своїми земляками Вайном і Грінном. Четверте місце добув японець Шітагара, пяте німець Вайс.

4 × 200 м. у плаванні.

У фіналі гінців 4 × 200 перемогли японські пливаки в часі 8:51,5 сек. (новий рекорд!). Друге місце добула Америка 9:03, а третє Мадярщина.

200 м. жінок (клясичний стиль).

1) Магата (Японія) 3:03,6 сек. 2) Генегер (Нім.) 3:04,2 сек. 3) Серензен (Данія) 3:07,8 сек.

ВОТЕРПОЛЬО.

Голяндія — Англія 4:4. Мадярщина — Бельгія 3:0. Німеччина — Австрія 3:1.

КОШІВКА.

Філіпіни — Естонія 39:21. Італія — Чіле 27:19. Мексика — Японія 28:22. Польща — Бразилія 33:25. Америка — Швайцарія 27:9. Уруґвай — Чехословаччина 28:19. Бразилія — Китай 32:16. Мексик — Єгипет 32:11. Чехословаччина — Німеччина 20:9

ВЕСЛЯРСТВО.

У вівторок почалися елімінаційні веслові змагання в Грінав (під Берліном). Переможці передбігів входять безпосередньо до фіналів; інші розіграють ще одні змагання й тоді лиш переможці входять до фіналу.

Біг одинок.

У передбігах одинок перемогли Верей (Польща) 7:31.1 с. перед де Пальмою (Бразилія) 7:37,7 с., Шефер (Нім.) 7.17,1 перед Газенерль (Австрія), Руф (Шв.) перед Банос (Фр.), Варен (Ам.) перед Штайнляйтнер (І.).

Біг чвірок з керманичем.

У передбігах перемогла Голяндія 6:59 с. перед Бразилією, Німеччина в часі 6:41,1 перед Францією (Польща прийшла на 4-му місці за Югославією) і Швайцарія 6:41,9 перед Італією й Мадярщиною.

Двійки без керманича.

У передбігу перемогла Польща 7:29,9 перед Швайцарією, Мадярщина 7:19 перед Данією й Німеччина 7:12,6 перед Аргентиною.

ФІНАЛ ШПАДИ.

Великою сензацією було те, що всі три перші місця здобули італійці: 1) Ріккарді, 2) Раніо, 3) Каріоля, 4) Драгенберг (Швеція).

КОПАННЯ МЯЧ.

Австрія — Польща 3:1 (1:0).

Польща, що перемогла в попередніх змаганнях із довволі сильними противниками, зовсім несподівано програла з Австрією, яка мабуть була чи не найслабша між півфіналістами. Польща програла тому, що напад рішуче не вмів здобутися на якусь енергічнішу акцію, а молодий Муселяк, грач А-клясової дружини з Познаня не міг заступити Шерфкого. По тій програній Польщі полишилась надія на третє місце і на бронзову медалю, хоч поляки уже числили на участь у фіналі.

Ширіть наш часопис!

Національний мавзолей на Підлисецькій Горі.

(Дискусійна стаття).

Щоби якслід вкорінити, закріпити й зробити ще живучою історичну традицію серед українських народних мас на наших західних землях повинно наше громадянство посвятитися пропаганді **створення на цих землях українського національного мавзолею.** Цей мавзолей повинен бути місцем збереження найдорожчих наших національних памяток, які зберігають в собі історичну традицію всіх трьох діб нашої державности, а то: княжої, козацької й найновішої доби.

Як зреалізувати це діло?

Цей національний мавзолей повинен стануги на Підлисецькій (Білій) горі. Тут вже від 1911 р. стоїть величавий, високий залізний хрест, збудований в 100-літню річницю уродин пробудника Галицької України Маркіяна Шашкевича.

Як відомо, два місця на цілій Україні обдарює своїм пієтизмом український народ: Канівську гору над Дніпром, а від 1911 р. також Підлисецьку гору в Галичині.

Коли на Канівську гору відбуваються громадні прогульки продовж цілого року, то у нас від 1911 р. принявся звичай святочних обходів на Підлисецькій горі раз до року: в листопаді до війни, а в серпні в повоєнних літах.

Та коли на Канівській горі находиться **справжня могила з тлінними останками найбільшого сина України, Тараса,** то на Підлисецькій горі стоїть тільки високий далековидний **хрест,** а сам творець національного відродження Наддністрянщини Маркіян, спочиває у Львові, за бра-мою, у незамітнім кутку Личаківського цвинтаря.

Громадянство Наддніпрянщини сповнило заповіт Тараса і похоронило його там, де він бажав. Громадянство Наддністрянщини похоронило Маркіяна у Львові. У цім Львові, де приходилося поетові за життя стільки переболіти й перетерпіти, хоч поет оспіванням своєї улюбленої „Підлисецької гори білої" вказав місце вічного відпочинку.

Щорічні обходи на Підлисецькій горі в честь поета без його могили, являються мало що не абсурдом, головно обходи релігійного характеру. Живучі ще ініціятори спровадження тлінних останків поета з Новосілок не на Підлися, але до Львова пояснюють, що це перенесення мало на меті прорубати шлях для української національної ідеї, до москвофільством ще тоді перенятої духовної і світської старшої інтелігенції в центрі-столиці західних українських земель з одного, а скріплення цієї національної ідеї серед українофільської ще нашої молоді, з другого боку.

Якщо така роля була намічена ще й по смерти поетові, то вона сьогодня покінчена. Тому тепер належить подумати над поверненням Маркіяна Підлисецькій горі, за якою він за життя все тужив та до якої у найтяжчих хвилинах він з пієтизмом звертався.

Тоді щойно обходи над справжною могилою поета на Підлисецькій горі наберуть повного змісту, а Маркіянова гора з тлінними останками поета стане дорогим місцем для західної вітки нашої нації тимбільше, що Львів має вже свою нову могилу **Івана Франка,** якого діяльність тісно з ним звязана.

Перенесення тлінних останків Маркіяна дасться тим лекше зреалізувати, що Богословська Академія у Львові за почином свого ректора о. мітрата д-ра Сліпого, постановила на Підлисецькій горі серед кількаморгового народнього парку збудувати церкву.

Ця церква сталаб при добрій волі нашого громадянства цим нашим національним мавзолеєм.

В ній повинні крім тлінних останків Маркіяна спочити у відповідних гробівницях-саркофагах тлінні останки галицького князя Льва, поховaного в монастирі в Лаврові, а може й Данила, якщо далосяб відшукати його тлінні останки в Дрогичині.

Ці тлінні останки малиб пригадувати і утверджувати традицію нашої державности **княжої** доби.

Цю саму ролю щодо традиції нашої державности **козацької доби** сповнялиб тлінні останки гетьмана Івана Виговського, перевезені туди з зруйнованого Скиту Манявського.

Зложені вже тлінні останки невідомого Стрільця на Підлисецькій горі, перенесені до крипти до церкви засвідчувалиб живучість історичної традиції нашої державности **останньої** (сельської) доби.

Музей враз з бібліотекою при церкві середпарку скріплювалиб атмосферу гарячого пієтизму для цієї Мекки українського народу на його західних землях.

Тому пропагуймо діло нашого національного мавзолею на Маркіяновій Горі.

Гр. Микетей.

Успіхи на фронті залежні від справности запілля. Постійно підпомагайте матеріяльно Рідну Школу — тоді рідношкільний фронт буде сильний!

Комуністи підготовляють революцію в кількох державах.

Сензаційні ревеляції шведського часопису.

Шведський часопис „Нія Даглігт Аллеганда" помістив на основі віродостойних джерел сензаційний звіт про „революційні пляни Комінтерну в Европі". З цього звіту виходить, що Москва підготовляє революцію в кількох державах. Проголошення совітської републики в Барсельоні буде початком до вибуху комуністичних заворушень у Марсель, Парижі та північній Франції. Опісля комуністи задумують викликати революцію в Бельгії, Швайцарії, Чехословаччині і в Австрії. У Франції комуністи приєднали не лише робітників, але також частину армії і передовсім моряків, нижчих урядовців і велитенську більшість учителів. Головним завданням Москви втягнути Европу у воєнний хаос.

Жидівські крамарі

на українських церковних відпустах.

Кілька думок про організацію власної відпустової торговлі.

У постійній рубриці, призначеній на нотування висосаних із пальця проявів „українського антисемітизму", жидівська преса приносить час до часу факти, які повинні нас зацікавити. Ось перед двома місяцями в Городенщині селяни потурбували кількох жидівських мандрівних торговців, що втиснулися на церковний відпуст. Минулого місяця в одному селі в Тернопільщині повстав окремий комітет, що не допустив на відпуст жидівських гандлесів; мимоходом кажучи, вони пішли пожалітися на поліцію, що зрештою порадила їм чимскорше забратися зі свідомого села.

Наша сільська молодь слушно відчуває, що з греко-катол. церковними святами, якими є відпусти, жидівські крамарі не гармонізують, і зпрогодоше своєрідний „економічний протекціонізм". Ця ділянка господарського життя не має надто широких виглядів та вимагає дещо твердого, скромного життя, а проте може запевнити існування великій частині наших безробітних.

У самій львівській архієпархії є 1294 церков, отже стільки празників річно. Як це бачимо з архієпархіяльного шематизму, ці празники відбуваються в одному зі 63-ох днів, бо саме стільки є св. Патронів. Того самого Патрона має ріжна скількість церков, від одної до 136-ох; пересічно випадає по 20 церков на одного Патрона. Значить, що 6 днів, себто частіше, як щотижня відбувається у львівській архієпархії яких 20 празників; якщоб на кожний з них вибралося лише по двох торговців, найщоб заробіток 40 людей. Станиславівська та перемиська дієцезія мають разом 2129 церков, отже півтора разів стільки, що львівська; супроти того у цілій Східній Галичині празнична торговля дала би постійний прожиток якій сотці родин.

Вже це, зовсім загальне, зовсім схематичне обчислення виказує **суспільне** значіння відпустової торговлі — при поборюванні безробіття. Та цікава вона і з економічного погляду. Її предмет: девоціоналії, релігійні образки і книжки, а з другого боку солодощі, печиво і т. п., це здебільша речі, які продукують наші підприємства; через українських мандрівних торговців моглиб вони помітно поширити свій ринок збуту.

Відпустова торговля легка, не вимагає великих вкладів гроша ні знання. Але тому саме, що нею займаються найбідніші та найменш кваліфіковані, вона вимагає опіки з боку покликаних до того кол, які зорганізувалиб цю ділянку. Перш за все необхідно вказати відпустовим торговцям, де можуть вони набути товар на найліпших умовинах, як спровадити його найдешевше. Не від речі булоб, колиб повстала для них окрема гуртівня, яка з часом моглаб навіть сама продукувати деякі предмети, прим. святі образи. Цим шляхом можнаб витиснути з хати нашого селянина і міщанина ординарні друки чужого виробу, заступаючи їх стилевими, пристосованимй до нашого обряду та нашого мистецтва, образами кисти наших малярів, що тепер живуть у нужді. Таку „відпустову гуртівню" моглаб утворити чи „Достава", чи спеціяльна кооператива, якої ініціятива повиннаб вийти з наших духовних або торговельно-промислових кол.

Того роду установа малаб ще й друге завдання: скермувати мандрівних торговців якслід на ринок, орієнтуючи їх у часі та просторі. Необхідно булоб скласти календарець відпустів для поодиноких околиць і на його основі визначити „маршруту" для торговців так, щоб вони без потреби не входили собі в дорогу і тратили якнайменше часу й гроша, переїзджаючи з одного відпусту на другий.

Останній час, щоб тінь Зельмана зникнула зпід наших церков.

Присилайте передплату!

ПЕРЕД МОНГОЛЬСЬКОЮ ОФЕНЗИВОЮ НА КИТАЙ?

ПЕКІН, 12. 8. ПАТ. Як подають з китайських джерел, монгольські війська зосереджуються на границі провінції Суіуян, якої збройні сили інтензивно приготовлюються до оборони. Японці заняли м. Чангпей б. Калгану.

Лугові свята в краю.

СВЯТО В 10-ЛІТТЯ СМЕРТИ ГОЛ. ОТ. СИМОНА ПЕТЛЮРИ.

Коропець на Перевозі, пов. Бучач. В неділю, 2. серпня ц. р. відбулося свято в честь Гол. Отамана С. Петлюри. В год. 10-ій рано відправив Богослуження о. І. Скорохід та виголосив проповідь про Гол. От. Петлюру та значіння Лугової Організації. В год. 12. вимашерував Луг зпід церкви з орхестрою на площу вправ. На свято прибув ще Луг із Вістря. Мали взяти участь ще й инші Луги, але староство в Бучачі не дозволило на участь дальших Лугів, і на участь Лугів із товмацького повіту. На свято прибув Василь Бринський, заст. голови Повіт. Лугу Товмаччини, але влада не дозволила йому виголосити промови про Гол. От. С. Петлюру. Тому свято обмежилося тільки до вправ. Вправляло 127 луговиків і 64 луговичок. Виведено вправи палицями, хустинами, мішані і вежі. Найбільше враження зробили ритмічні вправи луговичок, а головно слова „Там у Совітах край у руїні, навіть молитись ворог не дасть". При кінці відспівали луговий гимн, а луговики продефілювали перед портретом Гол. От. Петлюри. За цю дефіляду перед портретом Гол. Отамана потягає адміністраційна влада до відвічальности голову Луга Омеляна Мельника, та голову Луга з Вістря Михайла Маркова.

Публики на святі з доокольчних сіл було около 1500 і свято мимо обмежень полишило незатерте враження.

ЛУГОВЕ СВЯТО В ДЕЛИВІЙ.

Лугове свято в 10-ліття смерти Гол. Отамана С. Петлюри відбулося в неділю 26. м. м. в **Деливій** пов. Товмач. На свято прибули Луги з Олеші — 90 луговиків і луговичок, з Одаїв — 30, Будзина — 55, Коропця пов. Бучач — 74 і Космирина пов. Бучач — 42, а місцевий Луг виступив в силі 104 луговиків і луговичок. Промову про Гол. От. С. Петлюру виголосив заступник голови Повітового Лугу в Товмачі Василь Бринський. Переведено всі лугові вправи. Найкраще випали мішані вправи, до яких стануло 395 луговиків і луговичок. На закінчення відбулася дефіляда перед портретом Гол. От. С. Петлюри, відспівано луговий та національний гимн.

Оживлена пропаґанда комуністів в армії і маринарці.

АТЕНИ, 12. 8. ПАТ. Уряд ґен. Метаксаса призначив 10 мілюнів драхм на купно будинків в Атенах, Пірефсі, Сальоніках, Патрас, Волос і Кавалі на видатки при творенні владою робітничої організації. Вийшов розпорядок про заборону продажі і консумції мяса в середу і в пятницю, щоб зберегти девізи. Преса пише, що в армії і в маринарці комуністи ведуть оживлену пропаґанду.

Шведський амбулянс найшовся.

СТОКГОЛЬМ, 12. 8. Шведська Телеґр. Аґенція. Дирекція шведського Червоного Хреста дістала з Морсатіну (британська Кенія) телеграму, якою шеф шведського амбулянсу Черв. Хреста повідомляє, що всі 8 членів шведського амбулянсу та 4 норвеського дісталися до Кенії під ослоною абісинських військ. Вони перейшли через області ще незаняті італійцями — по дорозі загубився увесь виряд.

Присуд на італійських летунів.

ПАРИЖ, 12. 8. ПАТ. Перед судом в Удже ставали італійські летуни, що причалили на терені французького Марока, конвоюючи літаки для еспанських повстанців. Їх засудили на місяць вязниці зі заміненням на 200 фр. гривни за транспорт літаків і воєнних матеріялів без дозволу. Літаки та вантаж сконфісковано.

Міністр кольоній в Палестині.

КАЇРО, 12. 8. ПАТ. Нині приїхав до Олександрії британський міністр кольоній. Він негайно відлетить до Єрусалиму — правдоподібно щоб видати необхідні розпорядки.

Перед зміною арабської політики в Палестині?

ЄРУСАЛИМ, 12. 8. ПАТ. Нач. арабський комітет відчитав телеґрами від королів Іраку та Геджасу, після того скликав на 20. ц. м. нараду 24-ох місцевих комітетів, щоб вирішити напрямні дальшої акції в Палестині.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Російський православний патріярх Антоній помер в Югославії у 73 році життя.

Італійський кружляк „Горіція" причалив до Кіло, його залогу приймають як гостей у Берліні.

Британський міністер війни Даф Купер приїхав до Венеції.

Жидівський конгрес відбув своє перше засідання, присвячене виключно палестинським справам.

ЧАНКАЙШЕК У ШАНГАЮ.

ШАНГАЙ, 12. 8. ПАТ. Марш. Чанкайшек прилетів до Шангаю. Він хоче особисто видати розпорядження у звязи зі сполукою південного Китаю з рештою держави та вести переговори з владою пров. Квангсі.

ЗАМАСКОВАНА МОБІЛІЗАЦІЯ У С.С.С.Р.

МОСКВА, 12. 8. ПАТ. Тасс повідомляє: Центральний виконавчий комітет і рада народніх комісарів рішили: 1) покликати до війська молодь від 19 року життя замість від 21 і 2) поручити народньому комісареві до справи оборони, щоб у 4-ох роках від 1936 до 1939 р. покликував до активної служби половину контингенту 19-літніх; від 1940 р. покликував цілий контингент.

Цей розпорядок мотивують тим, що розвиток фізичного виховання і спорту між молоддю осягнув високий рівень і тому швидше покликання до війська дасть змогу молоді продовжати без перерви вибрану професійну працю.

БЕЗПОСЕРЕДНЯ СПОЛУКА С.С.С.Р. ІЗ Ч.С.Р. ЧЕРЕЗ РУМУНІЮ.

БЕРЛІН, 12. 8. ПАТ. Румунське посольство в Берліні звідомляє, що безосновні є вістки частини закордонної преси про те, нібито задумують увести безпосередню злуку СССР із Чехословаччиною через Румунію та задля того добудують кілька нових залізничих ліній. В дійсности перебудують іствуючу вже залізничу лінію, яка лучить Чехословаччину з Румунією, з одноторової на двоторову.

ЯРОСЛАВ ПАСТЕРНАК.

КНЯЖИМИ СЛІДАМИ.

Стара народня традиція — це той могутній чинник, що його використав вожд нинішньої молодої Італії для відродження свого народу та не завівся на ньому. Для її оживлення не жаліє він гроша на різні археольоґічні розкопи, велить бурити цілі ряди мешкальних домів, щоб добути зпід них на денне світло руїни палат цезарів, їхні святині, театри і терми, а все на те, щоб нарід в обличчі своєї давньої могутности зміряв до неї й в теперішній час, щоб не чувся нижчим у сімі інших народів та не допускав до себе почуття слабости й маловартности супроти сильніших сусідів.

Думаю, що стару народню традицію як такий могутній чинник підйому можна з успіхом використати й у нас. Бо була й у нас своя світла минувшина, часи міжнародньої сили й значіння. Сліди княжих теремів — це для нас руїни палат римських цезарів, фундаменти церков їхніх владик — це останки пишних римських святинь, а сліди княжих осель, стародавні цвинтарища та всякі дрібні находи княжих часів — це для нас ті різні памятки клясичного життя й мистецтва, що їх так часто добувають із землі на терені Італії чи Греції. Отже є нам чим похвалитися, були на що гордими, але до того треба сповнити одну найважнішу умовину, треба все те добути із землі на денне світло, до вселюдного оглядання й користування. Крім того треба всі ті цінні для нас памятки нам самим добуть бо якщо їх инші добувають, то до них доступ далеко тяжчий, неодно невірно насвітлюється, а то й затаюється (Городок, пересопницький могильник і т. п.).

Місцем, де памятки нашої першої державности на західних українських землях виступають у найбільшім скупченню та найцінніших оказах, є безперечно княжий Галич, теперішнє село Крилос, і належно добре здавав собі справу з досі сказаного Його Ексцеленція Митрополит А. Шептицький, коли на весну 1934 р. поручував мені вести Його-ж коштом нові, систематичні розкопи на всьому терені колишньої столиці галицько-волинської держави.

Перший почин до цього дав о. Лев Лаврецький, парох Залукви, який ще у 1880 р. звернув був увагу нашого визначного історика проф. І. Шараневича на існування під землею руїн давних камяних будівель на терені його парохії. Протягом кільканайцяти літ розкрили вони тоді оба фундаменти шістьох княжих церков оборонних, що розставлені були широким ланцюгом кругом столиці від сторони Лімниці та Мозолевого Потока. Одначе зовсім не просліджено терену кругом цих церков, приналежних цвинтарищ та евентуальних останків манастирів — слідів осель біля них, а тим самим годі було дати відповідь на підставі самих їх останків (не давніх фраґментаричних історичних вісток), як довго вони сповняли свою ролю та коли перестали існувати.

Що ті досліди були доривочні, та не виходили бодай від докладного оглянення цілої найближчої околиці, вказує найкраще той факт, що між головними їх речниками вівся довго спір, чи княжий Галич був на місці нинішнього Галича (о. А. Петрушевич) чи на залуківських полях (Шараневич) і щойно у 1890 р. вказав д-р А. Чоловський зовсім правильно на величезні земляні укріплення у Крилосі як на певні останки княжої столиці.

До того самого висліду дійшов і д-р Осип Пелеський, також дослідник Галича, автор цінної монографії про його княжу архітектуру (1914).

Та всі ті досліди не дали нам ще далеко повного образу колишньої галицько-волинської столиці дотично її топографії, розміщення усіх званих в історії будівель, заселення, слідів хат, їх форми й конструкції, різних господарських будинків, збіжевих та відпадкових ям, керниць, цвинтарів, доріг і т. п. Крилоська, підгородецька та залуківська земля криє в собі також ще багато дрібних памяток церковного та світського призначення, нераз великої мистецької чи історичної вартости, які рівнож можуть кинути нераз зовсім нове світло на історію княжого Галича, його духовних достойників (олověні пльомби) та політичних чи торговельних звязків із сусідніми державами.

Вкінці виявили мої дотеперішні розкопи, що терен колишньої нашої столиці є багатий рівнож і у доісторичні памятки, які позволяють нам реконструувати те культурно-історичне підложе, яке витворило конечність заснувати столицю держави якраз на тім, а не на іншім місці.

Усе те виявило необхідну потребу прослідити ще раз основно, систематично цілий терен княжого Галича.

Про вислід моїх розкопів з двох попередніх років писав я вже на сторінках „Діла". Сьогорічні розкрили знов кілька інтересних могил, між ними одну, з якою народня традиція звязувала гріб Насті Чагрової, любки князя Ярослава Осьмомисла. Одначе, як це часто буває, розкопи виявили щось інше. Показалося, що могила походила ще з самого початку бронзової доби (біля 2000 до Хр.) і в ній лежав на півтораметровім

Приїзд ґен. Ґамелєна до Варшави.

ВАРШАВА, 12. 8. ПАТ. Нині приїхав до Варшави ген. Ґамелен, шеф французького генерального штабу. В Польщі ген. Ґамелен буде 5 днів як гість генерального інспектора збройних сил ген. Ридз-Сміглого. Ген. Ґамелен відвідає президента Мосьціцького, складе вінок на могилі невідомого вояка, відвідає Краків та осередки військового вишколу. З ген. Ґамеленом приїхали майор Петбон з ґенерального штабу і кап. Леляке, керманич польського відділу в міністерстві війни.

На двірці витав ґен. Ґамелена ґен. інспектор збройних сил ґен. Ридз-Сьміґли в товаристві міністра ген. Каспшицького ґенераліції та вищих старшин штабу. Явилася теж французька амбасада в комплеті.

Ґен. Ридз-Сьміґли представив ґен. Ґамеленові присутніх. Після переходу перед фронтом почесного відділу, який віддав військові почести, ґен. Ґамелен відїхав до Европейського Готелю.

ГОЛОСИ ЗАКОРДОННОЇ ПРЕСИ ПРО ВІЗИТУ ҐЕН. ҐАМЕЛЄНА.

БЕРЛІН, 12. 8. ПАТ. Німецька преса не перестає цікавитись візитою ґен. Ґамелена у Польщі. „Льокаль Анцайґер" покликуючись на добре поінформовані французькі кола заповідає, що ґен. Ґамелен обговорить з ґен. Ридзом-Сьміґлим всі справи, які можуть виплинути зі співпраці обох армій згідно зі союзом між Францією і Польщею.

ПАРИЖ, 12. 8. ПАТ. Паризька преса здебільша передруковує голоси польської преси на тему згаданої візити і про взаємини між Польщею та Францією. „Пті Парізіен" помістив статтю свого варшавського кореспондента, який широко розписується про велику вартість польської армії.

„Ер Нувель" у статті „Франція і Польща" підкреслює, що між обома державами існували непорозуміння з вини обох держав. Тепер і Париж і Варшава вдоволені з візити ґен. Ґамелена.

ЛЬОНДОН, 12. 8. ПАТ. „Дейлі Телеґраф" стверджує щирий тон польської преси під адресою Франції і ґен. Ґамелена.

150 найсильніших у світі літаків.

ВАШИНГТОН, 12. 8. ПАТ. Держ. департамент для справ війни підписав на днях контракт на доставу 150 найсильніших у світі літаків. Замовлення дістала фірма Райт Аеронавтікел Корпорейшен у Патерсоні. Літаки призначені до летів на вел. висоті. Це машини типу Цикльон Даґляс, 1000 гп. Уряд заплатить за них 1,327.200 дол.

Перед замкненням доступу до адвокатури.

Схвилювання між адвокатськими аплікантами викликала вістка, що Начальна Адвокатська Рада з доручення міністра справедливости Ґрабовського підготовляє повелю до закону про устрій адвокатури. Начальна Рада вибрала спеціяльну комісію, до якої ввійшли адвокати: Новодворський, Ґадомський та Еттінґер. Кружляють поголоски, що практика адвокат. аплікантів буде продовжена з 5 до 7 років з тим, що частину практики треба буде відбувати в суді. Листу адвокатів і аплікантів замкнуть на обмежений час. Далі Начальна Адвокатська Рада буде у майбутньому вказувати місце практики молодим адвокатам після зложення адвокатського іспиту. Адвокат. аплікаента буде могти записати на практику у своїй канцелярії такий адвокат, який має найменше 7 років практики.

—о—

На викуп решти паїв „Українського Городу".

XII. виказ.

Зложили в Центробанку:

Кооперат. „Правда", Грусятичі зол 20— і кличе: всі кооперативи бобрецького повіту.

Майковський Степан, Старогард зол. 10 — і кличе: д-ра Русина З., д-ра Майковського Г. і дир. Глібчука П. всіх з Тчева.

Модест Каратницький, Львів зол. 10.—.

Павло Димідас, учитель, Будзанів зол. 10 — і кличе: д-ра Антона Базара і д-ра Осипа Скварка обох з Будзанова.

Д-р Б. Питлик в Космачі, жертви від пацієнтів зол. 17.—.

Д-р Питлик в Космачі зол. 5— і кличе: д-ра Володимира Білозора в Коломиї, д-ра Степана Савочку в Пістині і д-ра Дмитра Ткачука в Яблонові.

Іван Головкевич, Тейсарів зол. 5.— і кличе: Івана Сеника, ем. лїс. в Стрию, о. Омеляна Погорецького в Жовкві, Омеляна Гординського в Солотвині, о. Івана Скоробогатого в Цуцилівцях і о. Павла Чехута в Іванівцях.

Воробець Дмитро, Тернопіль зол. 5.—.

Юрій Опалка, Дрогобич зол. 5.— і кличе: д-ра Ос... па Бурку Дрогобич, проф. Будзиновського Льва і ... Андрушкова Городок Ягайл.

Скрипка Микола, Львів зол. 5.— і кличе: Ґвізда... ча Юліяна Львів Н. Т. Нестора Осипа Дрогобич Н. Т.

Нестор Осип, Дрогобич зол. 5.—.

М-р Костишин Антін, Львів зол. 5.— і кличе: Бі... зинського Михайла Перемишль, Трача Олександра Тернопіль і Сінгалевича Ярослава, Стрий.

Інж. Юліян Нанасси, Львів, зол. 5.—.

Микола Козорис, Любачів зол. 5.—.

Борисевич Андрій, Перемишль зол. 5.

Інж. Остап Крупський, Синів зол. 5.— і кличе: Степана Хомяка, Самбір і о. Степана Венгриновича, Син...

Д-р Муринюк Михайло, Снятин зол. 5.—.

о. Іван Іванчук, Тоусте зол. 5.—

Іван Мосевич, Торунь зол. 5.— і кличе: всіх ... ців з району Торунь.

Д-р М. Лятишевський, Інст. Наук. Пулави зол. 5.—.

Каса Стефчика, Угорське п. Стрий зол. 5.— і кличе: всі каси Стефчика в стрийському повіті.

Василь Дума, управ. шк. Виписки як приватний ... гонорар за злівідування школи Г. П. зол. 5.—

Г. П. зол. 5.—.

Василь Софронів-Левицький, Львів зол. 5.— і кличе: інж. Юліяна Нанассого, ред. Романа Купчинського, д-ра Петра Панченка, всіх зі Львова.

(Докінчення буде)

Повстанці приймуть усунених ґенералів.

БУРҐОС, 12. 8. ПАТ. Влада повстанців оголосила, що по захопленню м. Тольози населення покидає м. Сан Себастіян. З вулиць міста зникла міліція. Маґістрат попередив мешканців, що населення повинно засобитися в воду з криниць поза містом тому, що повстанці відтяли водотяги від джерел води.

Головна кватира повстанців оголосила, що всі ґенерали, усунені декретом през. Азані, можуть вступити до армії повстанців з затриманням належних їм військових ранґ.

ЛЕТУНИ З ДВОМА УРЯДОВИМИ ЛІТАКАМИ ПЕРЕЙШЛИ ДО ПОВСТАНЦІВ.

ЛІССАБОНА, 12. 8. ПАТ. Португальський радіоклюб оголосив, що полк. Беґіто заняв Ґвадаляхалю, 55 км. від столиці. 19 літаків повстанців я Бурґос бомбардували Сомосієру, де понесли міліції поважні втрати і зістрілили два урядові літаки. Кольона ґен. Понте заняла Сан Рафаель і Еліспіґар. Це місто підпалили комуністи перед своїм відступом. Коло Сараґоси повстанці відбили відділи міліції, які залишили 100 вбитих і 300 ранених. До Севіллі прилетіло два урядові літаки і віддалися під прикази ґен. Франка.

ПІДСИЛЕНА АКЦІЯ У ФРАНЦІЇ ЗА ДОПОМОГОЮ МАДРИДСЬКОМУ УРЯДОВІ.

ПАРИЖ, 12. 8. ПАТ. Ліва преса, головно „Популер" і „Юманіте" ведуть завзяту акцію проти невтральности Франції і за допомогою мадридському урядові, бо мовляв Італія та Німеччина без перерви доставляють зброю повстанцям.

НАЦІОНАЛЬНА ПОЗИЧКА ДЛЯ ПОВСТАНЦІВ

ПАРИЖ, ПАТ. Авас повідомляє з Бурґосу: Національна позичка, яку розписав повстанчий уряд, проходить з великим успіхом. Трьох ... ких магнатів (ґрандів) склали минулого тижня 12 міліонів пезетів золотом з проханням не проголошувати їх прізвища. Один селянин склав 2 пезетів, відмовляючись приняти посвідку. Одночасно при передачі грошей складають устні і письменні патріотичні заяви. Ті, що підписують позичку, висловлюють віру у перемогу повстанців. Гроші на позичку надходять навіть з теріторів, які є під владою мадридського уряду, і еспанських кольоній, з Арґентини і Каліфорнії. Минулої суботи вплинуло до скарбу повстанців понад 2 міліони пезетів.

ЕҐОЇЗМ Є ЗЛОЧИНОМ.

ПАРИЖ, 12. 8. ПАТ. Ген. Хіль Юст у Сараґоссі видав декрет підчеркуючи, що комітет повстанців прикладає найбільшу вагу до соціяльних питань, до яких підходить у найбільше поступовому дусі. Підприємці обовязані придержуватись суспільного законодавства і засад суспільної справедливости, як „основ еспанського визвольного руху". Декрет забороняє зменшувати заробітні платні і робити трудноці при приниманні робітників до праці. Ген. Хіль Юст заповідає гострі репресії супроти підприємців, які не будуть придержуватися постанов цього декрету, кажучи, що „теперішній егоїзм є злочином". Подібний декрет оголошено в усіх провінціях, які є під владою повстанців.

підсипі обрядово скорчений небіжчик, а біля нього були дари на той світ: гарно орнаментований горщок, кремяна сокира, камяний топорець, дві кремяні стрілки, кілька кремяних відщипків, якась прикраса з грубого бронзового дроту на шиї та дротяна цинова спіралька, вплетена свого часу певно у волосся.

На збочу поля „Юрівське", де у княжій добі стояв напевно оборонний манастир чи церква (фундаменти ще не найдені), можна було частинно прослідити приналежний до цього цвинтар, на якім небіжчики лежать без домовин з руками витягненими попри тіло, очевидно всі головами до заходу.

Лежаче під Юрівським „Гунище" — це мабуть княже гумнище, не „гонище", бо глибша полева доріжка, що веде його хребтом, є зовсім пізнього походження. На ньому найшов я тепер інтересну відпадкову яму (отже слід замешкання, не комунікації) з фрагментами кераміки, шкляних бранзлетів, лупакових прясличок, залізними ножиками та навіть одною морською мушлею. Княжий Галич мав видно якийсь звязок з Чорним Морем. Крім того найшлася на „Гунищі" мала вапнярка з рештками вапна, у якому були черепки з княжої доби.

На свою чергу прийшло цього року також найближче окруження парохіяльної церкви Пресв. Богородиці у Крилосі. Сондуючи цей терен прийшов я по південнім боці церкви на три метри грубий, а шість метрів довгий мур, перетятий фундаментами церкви, якого призначення далосяб означити мабуть аж тоді, якщо за ним можнаб слідкувати у середині церкви. Кілька кусків цегли в ньому вказує приблизно на XVI—XVII. століття.

По тім самім боці церкви найшовся рівнож цвинтар з XVI. ст., датований кількома черепками під одним із небіжчиків.

Та найбільшою сензацією сезону було відкриття біля старовинної дзвіниці, мурованої мабуть ще дідичем-боярином Марком Шумлянським на початку XVI. ст. Сондуючи терен по її північнім боці, натрапив я у глибині трьох метрів, під грубою верствою будівельного румовища, на два рівнобіжні, півтретя метра грубі мури з опоки, а біля них на підлогу у трьох верствах над собою: спідня із жовтої глини мов тік, середуща із розмащеної мулярської заправи та верхня із камяних великих плит.

З уваги на те, що цілковиту анальоґію до цих трьох підлог найшов я свого часу у однім із романських церков серед III. подвіря на Градчанах у Празі, а мури впущені глибоко у княжий терен, на якому безпосередно ці підлоги лежать, уважаю, що відкриті два мури та підлоги серед них — це по всякій правдоподібности останки якоїсь княжої церкви. Із загальної ситуації виходить, що в такім разі могла би це бути тільки катедра Ярослава Осьмомисла, заложена ним десь у половині XII. ст., у якій він був похований у 1187 р. Обставини зложилися так, що цілковите відслонення цих незвичайно цікавих мурів прийшлося відложити до слідуючого року. А тоді, як це будуть справді фундаменти завзято досі пошукуваної першої галицької митрополичої катедри і якщо саме у 750-ту річницю смерти Ярослава Осьмомисла пощастилоб знайти рівночасно й тлінні останки його, так це буде небувала щаслива подія не лиш для української археольоґії, зокрема церковної, але й для цілого українського народу і створиться святиня народньої традиції, якої у нас досі не було.

Але покищо не випереджуймо фактів.

ЯПОНСЬКИЙ МІНІСТР ВІЙНИ ДОМАГАЄТЬСЯ НОВИХ КРЕДИТІВ.

ТОКІО, 12. 8. ПАТ. Міністр закордонних справ Аріта, обговорюючи цілі і завдання закордонної політики японського уряду вказав на необхідність пристосувати японсько-совітські взаємини до умовин і положення на Далекому Сході. Одначе переговорів у цій справі не можна буде вести, як довго японські сили у Манджуко будуть слабші від совітських сил на Далекому Сході. Ці сили постійно загрожують Манджуко та Японії. Рівновага сил Японії і СССР є засадничою передумовиною підписання пакту про ненапад між Японією і СССР. Японія слідкує уважливо за можливостями зближення між Японією та СССР та розглядає справу створення буфорної смуги між Китаєм і Манджуко. Зміцнення національної оборони є одним з найпекучіших завдань.

Коментуючи заяву міністра політичні кола завважують, що мін. Аріта прилучився до політики міністра війни Теравчі, який вже місяць веде кампанію за призначенням нових військових кредитів, всупереч міністрові фінансів Бага. Деякі політики здогадуються, що по цій заяві мін. Аріта дійде до кризи в уряді.

—o—

ПРОПАЛО ДВОХ ЯПОНСЬКИХ СЛУЖБОВИКІВ У МОСКВІ.

ТОКІО, 12. 8. ПАТ. Агенція Домеї повідомляє про те, що в Москві згинуло двох хлопців, занятих у бюрах японської амбасади. Одного з них арештували большевики у хвилині, коли ніс урядовий документ з амбасади до комісаріяту закордонних справ. Шарже д' афер Японії у Москві склав протест у большевицькому уряді.

—o—

КОНФЛІКТ МІЖ ІТАЛІЙЦЯМИ Й ДУХОВЕНСТВОМ ЕТІОПІЇ.

КАЇРО, 12. 8. ПАТ. З Аддіс-Абеби повідомляють: Взаємини між Митрополичою консисторією Етіопії та італійською владою щораз більше загострюються. Ген. Ґраціяні зажадав, щоб духовенство підчас богослужения згадувало короля Віктора Емануїла, як раніше цісаря Гайле Селяссіє. Одначе архиепископ Кірільос устійнив власну формулу молитви, в якій згадується про уряд Італії.

—o—

НОВИНКИ.

— **До відома Громадянству.** Ми одержали офіціяльну вістку, що святкування 10-ліття Т-ва „Просвіта" в Харбіні (Манджурія) переложено на дні 20—21. вересня ц. р. Щоб цьому ювилеєві надати відповідне значіння та підбадьорити наших братів на Далекому Сході, просимо Громадянство й усі Установи в краю та за кордоном та взиваємо нашу організацію, в першу чергу усі філії, вислати відповідні письма-привіти на адресу: Ukrainian Assoc. „Prosvita", P. O. Box 25-Harbin Menchou-Ti-Kuo, Asia, via Siberia. Потрібні інформації про це т-во можна найти в журналах „Просвіта" та „Життя і Знання" за липень-серпень ц. р. — **Товариство „Просвіта" у Львові.**

— **Свято на Білій Горі.** Комітет для влаштування Свята на Білій Горі біля Підлисся в честь пробудника Галицької Землі — Маркіяна Шашкевича, доводить цією дорогою до відома українського громадянства, що згадане свято дня 9. серпня ц. р. не відбулося з причини безперервного дощу. З огляду на те, що дозвіл на влаштування свята є важний ще на 16. день серпня ц. р., свято відбудеться в тому дні з незміненою програмою, одначе вже **невідклично,** без огляду на стан погоди. — **Комітет.**

— **Українська Порадня для вибору звання** при Головній Управі Рідної Школи у Львові (Сикстуська 46) почавши від 15. серпня ц. р. щодень від год. 10 до 13. дає поради у справі вибору звання на основі психотехнічних і лікарських дослідів, інформації про ріжні школи, фахові й загальноосвітні, та умовини принятгя до них. Письменні інформації дає лише тим інтересантам, що долучують до листів почтову марку за 50 сот.

— **Душпастирський курс** уладжує в днях 25—26. ц. м. окружний відділ Т-ва св. Андрея в Золочеві у салі дому ім. Маркіяна Шашкевича. Удержання 2 зол. денно. Зголошуватись у секретаря о. Ст. Фітя, пароха в Плугові, або у гр. кат. уряді в Золочеві.

— **Поліський ярмарок,** велика туристична імпреза, відбудеться в Пінську від 15 до 31. ц. м. з нагоди великого відпусту Спаса. На цей відпуст у дні 19. ц. м. прибуває населення човнами з найдальших закутин Полісся, а на ріці Піні відбувається єдиний у своїм роді ярмарок. Карта Туристичної Ліги дає 75-процентову залізничу знижку в поворотній дорозі і 50 проц. знижки на водні прогульки.

— **Туристично-санаторійно-літнискова** вистава відбудеться в часі від 15. серпня до 6. вересня в будинку гірничої академії в Кракові. Вистава цікава для тих, що інтересуються розбудовою літнищ на Підкарпатті. На основі карти Туристичної Ліги можна мати 75-проц. залізничу знижку у поворотній дорозі. Такі карти видають бюра подорожі або станиці Руху.

— **Нова польська ортографія у шкільних виданництвах.** Міністерство освіти видало розпорядок про введення нової польської ортографії в підручниках для кляс III і IV вселюдних шкіл першого ступня та для VI кл. вселюдних шкіл другого ступня. Нові підручники появляться з початком нового шкільного року. У всіх підручниках, що будуть затверджені до шкільного вжитку після 1. вересня, може залишитися давна ортографія. Книжки, що находяться в бібліотеках і написані давною ортографією, можуть залишитися аж до знищення.

— **Вийшли з Берези.** З ізоляційного табору в Березі Картуській звільнили в останньому часі 6 осіб, м. і. Голуба, редактора „Голосу Покуття" з Коломиї і його співробітника Бойчука. Крім того звільнено двох робітників зі Львова, одного із Дрогобича та одного з Кракова.

— **Вода в Ріках прибуває.** Наслідком безнастанніх дощів, що тревають від минулого тижня, на цілому Підкарпаттю прибувають у ріках води. Гірські потоки позривали мости а стан води у ріках такий, що кожної хвилини можна надіятись повени. Загрозливо представляються Сян, Стрий, Бистриці і Прут.

— **Емерити в Польщі.** На основі останніх обчислень емеритальну платню з державного скарбу та з фондів деяких державних підприємств і монополів у Польщі бере 192.530 осіб. Емеритуру з державного скарбу дістає 87.958 осіб, з того 69.208 емеритів цивільних і 18.958 військових. В числі цивільних емеритів находиться 57.578 польських емеритів і 11.635 з інших держав разом із вдовами і сиротами. З військових емеритів припадає 16.990 на Польщу, 1.800 з інших держав. Із державного емеритального заведення беруть плату 572 особи, з фонду залізничого, почтового і лісового 94.682, з фонду монополів 7.887 осіб.

— **Громадські шкідники.** Після переведення люстрації в господарці збірної громади Чорнокінці Вел. пов. Копичинці арештовано касієра І. Нідинського. Шконтрум касових книг виказало недостачу 3.000 зол., які Нідинський пролутав. — Перемиський окружний суд засудив солтиса громади Ришкова Воля пов. Ярослав, Стефана Шайка і писаря Ліса по 8 місяців вязниці з утратою громадянських прав на два роки за спроневірення та інші зловживання в громадській господарці.

— **Російський емігрант ошуканець.** Станиславівський суд займався кілька разів російським емігрантом Дмитром Александреєвом, що подаючись за студента політехніки та б. старшину армії Колчака, допускався в краю ріжних ошуканств і крадіжей. Свого часу засуджено його на 6-місячну вязницю за крадіж на шкоду гр. кат. пароха в Перерослі. Та ще не відсидів тієї кари, як поставили його знову перед суд за ошуканство на шкоду кількох священиків у Надвірнянщині. М. і. явився на весну ц. р. у о. Левицького в Зарічу біля Делятина і представившись як василіянин (був одітий в рясу), гостив у нього цілий тиждень. У цьому часі виманив у нього кількасот зол. і як пізніше показалось, украв ріжні дорогоцінности. Врешті в часі одної розмови видався о. Левицькому дуже підозрілим і тому парох попросив його, щоби відправив вечірню. Ошуканець зміркував відразу, що це має бути проба його духовних кваліфікацій, і несподівано щез. Одначе поліція його зловила і передала судові. Цим разом засудили його на рік вязниці.

— **Вивезли інжиніра на тачках.** У фабриці залізних виробів Зеленевського у Варшаві панували напружені відносини між робітниками та управителем фабрики інж. Самсоном. Робітники закидували Самсонові, що зле з ними поводиться. Перед кількома днями окружило його кількадесять робітників і закинувши йому мішок на голову, всадили до тачок і вивезли на вулицю. Браму за ним замкнули, щоб не міг вернутись до фабрики. На вулиці зробилось велике збіговище і щойно прохожі добули Самсона з мішка й тачок.

— **Міжнародній шаховий турнір** розпочався минулої неділі в Нотінґгем при участи 4 англійців і 11 чужинців. Грають не тільки всі живучі мистці, як д-р Алехін, д-р Еве, Капабілянка і д-р Ляскер, але й цілий ряд рівних їм шахістів, як Боголюбов, Ботвінік, Фіне, Фльор, Решевський, д-р Тартаковер і д-р Відмар. На нагороди призначена сума 2.500 фунтів штерлінґів.

— **Канал Москва—Волга.** Як повідомляє совітська преса, будова каналу Москва—Волга кінчиться. Канал довгий на 128 км. і має 450 великих будівель, між іншим 11 шлюз, 5 величезних помп, 7 залізо-бетонових гребель. Здовж каналу закладають парки. Біля Москви створили штучне озеро з двома пристанями для пасажирського і товарового руху.

— **Неврожай в Америці.** Міністерство рільництва у Зл. Державах Північної Америки оголосило звіт про фатальний стан жнив. Передбачуваний збір пшениці вистарчить тільки на покриття внутрішнього запотребування. Збір кукурудзи такий низький, що подібного не було від 1881 р. Брак паші приневолить фармерів продати значну частину худоби на заріз.

— **Ріжні вістки.** У Венеції розпочався міжнародній показ фільм. Із 60 надісланих допущено до висвітлення 47. — Біля пристані Барлі на Чорному Морі затонула підчас бурі моторова барка з 10 прогульковцями, які всі згинули. — В Чемнаю страчено прилюдно 60 китайських бандитів, засуджених на смерть за грабункові вбивства.

З театру.

Великий Театр: „Пані Презесова",
комедія на 3 дії Геннекена і Вебера.

Ця комедія має добрих 30 літ і насмішила вона за той час неодну авдиторію. Начальник суду у глухій провінціяльній закутині має жінку, колишню кухарку і непохитні моральні засади. Згідно з цими засадами силою своєї влади він викидає з гостинниці париську кабаретову артистку, що приїхала на гостинні виступи і деморалізує своєю поведінкою його співробітників-суддів. Ця артистка спроваджується до його хати, саме тоді, коли його жінка виїде у Париж, щоб допомогти йому у карієрі. І в той самий вечір приїде на контролю суду до цієї закутини новий міністер справедливости і зупиниться теж у домі начальника суду. Кабаретова артистка виступатиме як жінка начальника і міністер залюбиться в ній; справжня „пані презесова" прийде на авдієнцію до міністра в Парижі саме тоді, коли він сподівається служниці, щоб зробила порядок. У дорослій доньці „презесової" закохається секретар міністра і довго не буде розуміти, як вона може мати таку молоду маму, як кабаретова артистка.... Одне слово: що сцена — непорозуміння, що дієва особа то комічна постать. Як в усіх цього роду французьких фарсах — неймовірні ситуації з дуже добрими типами.

Грали пєсу легко та свобідно: Богданська у головній ролі з Лелівою, Махальський і Нічевська у другій парі, інші в менших ролях так само добре.

м. р.

ДИВОГЛЯДИ.

ПОХОРОНИ НА МІСЯЦІ.

Рекорд дивовижних завіщань побив Едвард Гавна з Клевелянд, який у своїм посмертнім завіщанню призначив 20.000 долярів на похорони свого тіла і жінки ..на місяці, якщо тільки вдасться навязати контакт землі з місяцем і буде налагоджена комунікація між обома світами.

Інший дивак, д-р Дюфресне, що вмер ще в 1905 р., призначив своє майно у висоті 8 міліонів франків на заложення добродійної інституції в Сабадеї. Однак він зробив застереження, що з цієї інституції могтимуть користати тільки ті округи, де нема консумції алькоголю. Рада департаменту приняла запис. Двацять літ був запит безкорисний, бо не було ніодної округи, ні навіть громади, де не споживалиб алькоголю. Тоді рішили змінити умовини запису і в порозумінню з іншими спадкоємцями небіжчика, заложили захист для старців умово недужих і сиріт із цієї округи, що в ній мешкав небіжчик.

Ще дивніше завіщання полишив власник дібр у Ле Ман, Шамбр, котрий помер у жовтні 1917 р. Шамбр признавив на лікарні в Ле Ман 2.000 франків з умовиною, що ті гроші будуть уміщені в державних 3% вартісних паперах. З відсотків, що виносилиб 60 фр. річно мали оплачувати людину, що доглядалаб гробу небіжчика. „Хочу — писав Шамбр у завіщанню — щоби моя гробниця була завжди в добрім стані. Що тижня треба повичищувати всі предмети внутрі гробниці. Крім цього двері гробниці слід що два роки наново відмалювати такою краскою, яку я вибрав за життя".

Міська рада в Ле Ман відкинула одноголосно цей запис, що половину з нього небіжчик зарезервовував для себе.

ЧАСОПИС ВОЛОЦЮГІВ.

Кожне більше місто, кожна політична партія, майже кожна професія має сьогодні свій часопис. Навіть діти мають бездіч ріжних дитячих журналів. Тільки одні волоцюги не мали досі свого пресового органу. В Румбурґі в північній Чехії появилося перше число нового часопису, призначеного для волоцюгів Чехословаччини. Видавцем і редактором є якийсь Едмунд Лібшер. Вступна стаття подає, яка є мета цього дивовижного часопису: „Ми хочемо збудувати міст для невинно виключених із людського товариства і хочемо їх туди знову повернути". Часопис виходить щотижня. Його ціна — 60 сот. Це черговий дивогляд сьогоднішних буднів.

Читайте „Діло"!

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Національний Хор під мист. проводом Дм. Котка.
15. VIII. Заліщики.

Український Нар. Театр. ім. І. Тобілевича.

Снятин:
13. VIII. Лев в Абісинії.
14. VIII. Ніна теща.
15. VIII. Дівча з Маслосоюзу.
16. VIII. Ой не ходи Грицю — стара постановка.

Карлів:
16. VIII. год. 3. попол. „Дівча з Маслосоюзу".

Снятин:
17. VIII. Муж двох жінок.
18. VIII. Інваліди.
Зі Снятина іде театр до Городенки.

Великий Театр:
Четвер, 13. VIII. год. 8. веч. „Пані пресесова".
Пятниця, 14. VIII. год. 8. веч. „Пані пресесова".

Театр Ріжнородностей:
Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Князь Воронцов" із Бриґідою Гельм.
АТЛЯНТИК: „Соната" з Е. Лянді та Й. Шільдкравт, „Божевільний цар".
ВАНДА: „Осінні маневри", „Індійські пікотинці".
ҐРАЖИНА: „Мельодія великого міста", „Тайни Пераку".
КАСІНО: „Візьми моє серце" з Джітою Альпар. „Кіднапери".
КОПЕРНИК: „Геройська фортеця Доуаумонт" і звукові додатки.
МАРУСЕНЬКА: 1. „Адіє". 2. „Малі герої".
МЕТРО: „Тепер і завсіди" з Шерлі Темпль, комедія „Не грай у бріджа".
МІРАЖ: „Те, що люблять мужчини", „Не мала баба клопоту".
МУЗА: нечинне з причини реконструкції.
ПАКС: Нечинне.
ПАЛЯС: „Архильокай", „Руки на столі".
ПАН: „Імітація життя", „Нічне життя богів".
РАЙ: „Анок".
СВІТ: „Щораз вище", „Що може Париж".
СТИЛЕВЕ: „Без назвища", ревія „Олімпіяда весельчаків".
ТОН: „Сеньоріта в масці", „Світло в темряві".
УТІХА: „Голос засудженця", ревія „Чін-Чон-Чан".
ХИМЕРА: „Кохання для початкуючих".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)

Баварія.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер. 13. серпня 1936.

Відень (506,8) 17.20 Солісти, Цубер сопр., 20.00 Концерт, 22.10 Весела авд., **Мор. Острава** (269,5) 19.10 „Вікторія і її гузар" оп. Абрагама, **Прага** (470,2) 16.50 Віольончеля, 22.15 Концерт, **Париж** (1648) 11.00 Концерт симф. орх., 20.00 Народні пісні. 20.45 Симф. концерт, **Білгород** (437,3) 18.30, 22.30 Пісоньки, **Берлін** (356,7) 9.00 Музика. 10.00 Весела програма, 15.00 Камер. музика, пісні, 20.20 Вагнерівський концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 12.00, 14.00, 18.00 Музика, **Будапешт** (549,5) 12.05 Циг. орхестра, 17.30 Форт. ресіталь, 20.20 Спів, **Мілано** (365,6) 17.15 Вок. концерт, 20.40 „Маріо Марія" ком. Попеза, **Рим** (420,8) 17.15 Вок.-інстр. концерт, сопран, форт., 19.20 Легка музика, 20.45 „Ґоєскяз" оп. Гранадоза, „Льоапіте патезо" ком. Пік-Манджаґаліє".

Пятниця, 14. серпня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 15.20, 22.10 Концерт, 16.55 Спів, Керн сопр., 20.05 „Ґроспапа" ком. Горста, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття, **Прага** (470,2) 16.00 Садьон. квартет, 18.00 Ост. фільм. пробоєвики, 21.00 Камер. музика, спів, **Париж** (1648) 11.00, 13.00 Симф. музика, 17.30 Концерт орх., 20.00 Спів, форт., 20.45 Вечір оперетов, **Білгород** (437,3) 13.15 Пісоньки й мельодії, 17.20 Форт. ресіталь, **Берлін** (356,7) 8.00, 9.00, 11.04, 15.00 Музика, 17.00 Німецькі пісні й танки, 20.20 Голоси народів, танки, пісні, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Барвна музика, 20.10 Сучасна музика, **Будапешт** (549,5) 13.50 Спів, 17.00 Хор, 20.10 „Янош Вітез" муз. песа Качора, **Мілано** (368,6) 11.30 Легка музика, 16.40 Скрипка, 21.30 Пісоньки, **Рим** (420,8) 13.15 Легка музика, 19.20 Розр. музика, 20.40 Оперетка.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 13. серпня 1936.

11.57 Сигнал часу, 12.03 Попурі з оп. Кальмана: „Графиня Маріца", 12.13 Полудневий деник, 12.23 Концерт орх., 14.30 Для розривки, гр. пл., 15.30 Господарські вістки, 15.45 Для дітей: Природа в серпні, 16.00 Концерт орх., 16.40 Відч.: Дух війни, 17.00 Форт. ресіталь, 17.30 Музика з гр. пл., 17.50 Кореспонденція з дітвища, 18.00 Сільва рерум, 18.05 Недомагання спорту, 18.15 Суппе: „Гарна Ґалятея" увертюра з гр. пл., 18.25 Літер. хвилини: з „Божеського фільософа", 18.40 Рекламовий концерт, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: Мандрівка в інший світ, 19.30 Еспанські мельодії, орх. пісоньки в супроводі ґітари, 20.30 Технічна скринька, 20.45 Вечірній деник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Пісні відсп. Меч. Зудар, баритон, у супр. форт., 21.25 Муз. авд.: Неділя за дрючком, 22.00 З Олімпіяди, 22.30 Спортові вістки, 22.35 Танкова музика з гр. пл., у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Закінчення авдицій.

Пятниця, 14. серпня 1936.

11.57 Сигнал часу, 12.03 Туристичний інформатор, 12.08 Життя товариств, 12.13 Полудневий деник, 12.25 Фантастичний світ у музиці, гр. пл., 14.30 Концерт бажань, 15.30 Із Олімпіяди, 16.00 Гутірка з хориии, 16.15 Мала орхестра, 17.00 Відчит для матуристів: Академічні провінціяльні школи, 17.15 Пісні в вик. хору, 17.50 Спортовий порадник, 18.00 Карпатські мандрівки, 18.10 Легка музика в гр. пл., 18.25 Програмова скринька, 18.35 Програма на завтра, 18.40 Рекламовий концерт, 18.45 Літній конкурс Польського Радія, 18.50 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 19.00 Музична мозаїка, 19.50 „Початок світової війни на Україні" фраґмент із повісти Ваця. Чосновського „Кровавник", 20.10 Вечірній деник, 20.25 Зальцбурський фестиваль: „Нірнберґські співці" III. дія, 22.22 Легка музика в гр. пл., 22.35 Із Олімпіяди, 23.00 Закінчення авдицій.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельґи бельґ. 89.78—89.35, Дол. американські 5.32.50 — 5.29.50, Доляри канад. 5.31 — 5.28, Фльорени голянд. 361.72 — 360.00, Франки фр. 35.08 — 34.92, Франки шв. 173.62 — 172.78, Фунти англ. 26.77 — 26.61, Гульдени данціґські 100.20 — 99.80, Корони чеські 20.10—19.70, Корони данські 119.44, 118.60, Корони норв. 134.48—133.50, Кор. шв. 137.98—137.00, Ліри італ. 36.50—34.50, Марки фінл. 11.80—11.60, Марки нім. 142 — 138 Шил. австр. 99 — 98, Марки нім. срібні 150—145.

Акції.

Банк Польський 97, Лільпоп 12,75, Стараховичі 33.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 63.50, 2. ем. 62, 5 конв. 46, 6 прц. дол. 61, 7 стаб. 47—47.75.

Заставні листи.

5 прц. Гіпот. 47—49, 4 прц. Б. Гіпот. 41 і пів — 42, 4 прц. Б. Гіпот. 39—39.50, 4 і пів прц. ТКЗ. 40.50, 4 прц. ТКЗ. 38, 4 і пів прц. БГК. 62—65, 4 прц. БГК, 60—65.

Долярівка 47—47.75, 1. ем. Прем. 61—62, 2. ем. Прем. 60.50—61.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 12. серпня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно в експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока від 10. VII	0.13 „
1 к. яєць	2.60 „

Тенденція на масло вдержана, на молоко і на яйця сильна,

Маслосоюз повідомляє, що в дні 12. VIII. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахоякмсарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курята 1. кл. щойно від 0.80 кг. вгору	0.90 „
Кури без остріг 1. кл.	0.90 „
Качки молоді, товсті 1. кл.	0.85 „

Ціни денні.

Приймає птицю тільки першої кляси. Гірших сортів рішуче не приймає.

ОПОВІСТКИ.

На викуп Українського Городу „Сокола-Батька" зложив через „Діло" інж. Роман Шепарович зол. 10 і кличе: дир. Берлада з Коломиї, дир. Новосельського з Дрогобича і дир. Рубчака з Калуша.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.